

სოციალისტ-ფერალისტი

№ 6 1921 წ. შავთი მარხის რედაქციის
ბიზნისოთიკა
ფასი 50 მანეთი

ფერალისტი

რედაქციის მისამართი:
დამფუძნებელი კრების ქ. № 6
ტელეფონი 12-29

სსრკ-სი, მარტი 5

ქართული მშრომელი მასა და ინტელექტუალი, როგორც პოლიტიკურად მომწოდებელი, წინააღმდეგობა სხვადასხვა ფორმის წინააღმდეგობას, ჩვენში უარყოფილია ე.წ. საბოტაჟი და სრულიად შეგნებულად ყველა უკლებლივ ჩაება მუშაობაში. მართალია, პირველ ხანებში ბევრმა არ იცოდა რა უნდა, მაგრამ ამას უფრო სხვა მიზეზები ჰქონდა ვიდრე წინააღმდეგობა. ხოლო, როგორც კი გაერკვა ხალხი შეგნებულ მდგომარეობაში და დაძვრულ იქნა ერთგვარი სულიერი განწყობილება, მაშინათვე დაიწყო თავის თანამდებობაზე დაბრუნება და შექმნილი დაგვირგობა მუშაობა. ქართველმა ინტელექტუალმა და მშრომელმა იცის, ძალიან კარგად იცის, რომ თავისი აღკლიდან წასვლა დათვრილი სამსახური შენეობდა ერისა და ქვეყნის წინაშე.

თუ საბოტაჟი, როგორც ფორმა პოლიტიკური ბრძოლისა ჩვენში არაა და არც იქნება, სამაგიეროდ არის საბოტაჟი, როგორც ფორმა ერთგვარული ბრძოლისა. სინტერესია ისიც, რომ ამ საბოტაჟს ქართველობა კი არ მოეშორებინა, ქართველობა კი არ ეწყვეტოდა ბრძოლას თავის ქვეყანაში მოსულ ელემენტების წინააღმდეგ, არამედ სწორედ პირიქით—მოსული ელემენტები ეწყვიდნენ ასეთ ბრძოლას ქართველობის წინააღმდეგ. სწორედ ამას ჰქვია—კალთაში გიჯეჭ და წვირს გაგლეჯდით.

ჩვენ გვაქვს ცნობები, რომ მთელი რიგი დაწესებულებების წინააღმდეგობის უწყვეტ რევოლუციურ განკარგულებას 'ახლმწიფო' ენის შესახებ. ზოგერთ დაწესებულებაში სრულიად გაპარა ქართული საწარმოო წიგნები, მაშინ როდესაც რუსული წიგნები ყველა თავს ადგებდნენ. რა არის ეს თუ არა საბოტაჟი ენის და ერის წინააღმდეგ (ინფორმული) ანუ კიდევ ზოგი დაწესებულება ტენიკური დაბრკოლებების (ომიზებებით არ აქცევენს ქართულ ტექსტს რუსულსა და სომხურთან. რა არის თუ არა უიათო ბრძოლის ტერორიზმი ანუ საბოტაჟის უხეირო გამოსატყულება.

ჩვენ გვაქვს ცნობა, რომ სახელმწიფო ტრანსპორტში შეჩერებულ იქნა პროდ. რაზმების წიგნის ბეჭდვა ქართულ ენაზე 'ინტერგალური აღრიცხვა'. როდესაც პროდ. რაზმებში ასეთი განკარგულება ტენიკურ ფორმაში ჩატაბული გაასაჩივრა რევკომში, გამოიჩინა, როც ეს ქართული ენის საბოტაჟი ენის საქმე ყოფილა, რომელსაც ვიღაც ბოგდატიევი ოლანოვების კოალიცია აწარმოებდა.

ძალიან კარგი, რომ თითოეულ შემთხვევაში, როდესაც საბოტაჟი (ბოგრაბის) შედაპირზე ამოტევილია, რევკომი ამის წინააღმდეგ ზომებს იღებს, მაგრამ უმჯობესი აქნება და ასეთი ელემენტების შესაძლებლობის ძირიან-წყვიტა და აღმოფხვრა ამ თავისთვე წინააღმდეგ შემთხვევაში ეს პოლიტიკური მიკრობები თანდათან გასლიერდებიან მოწამლავნ პირს თავისი შხა. შხანი საქმიანობით და მით შეაფერხებენ საერთო მუშაობის ნაყოფიერებას. ქართველმა ინტელექტუალმა და მშრომელმა მასამ უარყო საბოტაჟი და არავის ნებას არ მისცემს სახელმწიფო ენას საბოტაჟი გამოატყულოს.

უშვალათ პროვინციას

მთელი აღმოსავლეთი საქართველო უკვე ახალ პირობებში მოექცა. გუშინ ბრძოლის ველზე მდგარი ხალხი უკვე ერთგვარულად: რა მოხდა, ან რა იქნება ხვალ. უკუხეობდ, უხალისოდ, დაღვრული ხალხი ზანტად დადის ქუჩებში და იკვებება ათასნაირი კარგით. მას არც ერთი სურს, არც მეორე. ის რაღაცას მოლოდინშია. რაა შესაძლებელია არ იცის და არც რისამე გაკეთება შეუძლია. არა აქვს შრომის სურვილი და ინერგია. ფსიქოლოგიურთ ყოველივე ეს აღვილი გასაგებია.

მაგრამ ეს გაურკვეველი მდგომარეობა ხელს უშლის ათასნაირ ბნელ ძალებს, რომელნიც მხოლოდ დროს უტყდენ, რომ ესარგებლათ, ხელი მოეხრათ.

განსაკუთრებულ მდგომარეობაშია ამ მხრით პროვინცია, ჩვენი დაბა-სოფლები. მენუევიების დროს ის დაიცავდა შეგნებული ძალებისაგან და მიტოვებულ იყო მილიციონერების ანაბარა. თითო-თითოეულ შეგნებულ მუშაკი სახლსათ სანაბრით უარესი მდგომარეობა შეიქმნა ყველგან. ვინც იყო ადარც ის დარჩა და ვინც დარჩა მუშაობის ხალხის აღარა ქვო. ეს კი მეტიც საზარალო, პირდაპირ დამლუღველი მდგომარეობაა. რაც გინდ მძიმე ულიერ განწყობილება განვიცდიდეთ, არ შეიძლება ფაქტს ანგარიში არ გავყოფიოთ. ყოველი შეგნებული მოქალაქე დაუყოვნებლივ უნდა ჩაებას საქმეში და დაწესებულებებს ახლის არ გააკაროს საგეგო პირები, რომელნიც მუდამ იმის ცდაში იყვნენ და იქნებოან, რომ ყველაფერი საქართველოს საზიანოდ გამოიყონ.

საქ. რევკომმა დაუყოვნებლივ უნდა მიიღოს სასწრაფო ზომები და პროვინციას ხალხი მიაწოდოს, ხალხი სიმეღე შეგნებული, თორემ მერმე გვიან იქნება. უშველეთ პროვინციას, ნუ დასტოვებთ მას ბნელ-ძალების სათარეზოდ.

შოკაძე

ფიქრები

ფურცელი 1.

ამ ბოლო დროს მრავალ კრების მოწამე ვარ და ჩემს სინა-რულს სახლგარე არა აქვს, რომ ჩვენი ერის საუკეთესო შეგნები სედ გზას ადგას და დაგინებთ მითითებებს 'ერთგვარული გზით სოციალიზმისაკენ' წინ სვლას. მართლაც საღი ერის ზარდა მისი სიმძლავრე მკადროთ არის დაკავშირებული იმასთან, რომ ყოველგვარი იმისი მოთხოვნა იქნება თავთ ერის საშუალებითვე იყვნენ დაეკარგებებოდა.

ყოველივე ამის შემდეგ აქსიომალურ ლეზულებად უნდა გახდეს ყოველგვარ რუჯლის მთავრობისათვის ის მცნება, რომ ქართველი მშრომელი ხალხის ფსიხია შეუქმლია შეგნულის მხოლოდ მას, ვინც მის წმინდათა წმინდას—ერთგვარულ დროშას მალდა ააფრიალებს და გულ-წრფელად შეიცდება ამ გზით წაიყვანოს იგი აღტქვის ქვეყნისაკენ...

ჯერ ერთგვანა მჭრე სოციალიზმი, აი დღეში ქართველი მშრომელი ხალხისა და როდესაც ამის შემდეგ მოწამე ხარ ერის გადაგვარების შესაძლებლობის შიანლოვებისა, როდესაც ხედავ რომ ეს.

დადაგვარება ერთნაირად ემჭრება ხალხის ყველა კლასს პირველი აზრი, რომელსაც იმადგმა ჩვენი გულის სი-

ღრმეში, არის აზრი ს-ერთო აღორძინებისა და მკიდროთ შეგავშირებული მოქმედებისა ჩვენი ვინაობის დასაცავად და შესანარჩუნებლად.

და აი საქაროა დღესვე ჩვენ გქონდეს საკუთარი ორგანოები ერის სურვილის და მოთხოვნილების დასაკმაყოფილებლად. დღევე უნდა მოქმედს ყოველგვარი გასაქანი იმ შეგნებულ ელემენტებს რომელთა სინა-რულს გუშინ სახლგარე არ მქონდა და ეგონათ, რომ დაქარა ვაშმა მათი თარეზობისამ.

ყველამ უნდა იცოდეს რომ ქართველი ხალხის ბატონ-პატრონი თვით მისი შრომელი ხალხია, რომელთა სიფხიზლე მისი დარაზმვა სობრძნე იმედს მისათს-კეცებს მათ შეშეღერეს, რომლის დროს გულის სიდრმიდგან სვედებს სიტყვები გაუმარჯოს თავისუფალ საქართველოს!!!

ახალი ამბები

— უნივერსიტეტი. ყველა ფაქულტეტებში თავთავით სხდომებზე დადგინეს განახლონ ლექციების კითხვა და მუშაობა ამ კურსის განმავლობაში. სიბრძნის მეტყველების ფაქულტეტზე ლექციები დაიწყო პარასკევიდან 4 მარტიდან. სადამოს ლექციები დაიწყო ნაცვლად ზეთისა ობ საათიდან.

— რკინის გზაზე. მუშაობა დაიწყო სამართლებლოში. კანცლარის შოგერითი მოხელე ქართულ ენას საბოტაჟი უკეთებს. ქართული საკანცლარო წიგნების ნაწილი ერთნაზად სადღაც გაქრა. მიღებულია ზომები რევ. კომ. მიერ ამ არანორმალურობის აღმოსაფხვრელად.

— განცხადება. სახელმწიფო დაწესებულების მუშა-მოსამსახურეთა კავშირის მთავარი გამგეობა შაბათს მარტის 5-ს ნაშუადღევს 1 საათზე არტის ბიუროს საშუადღოების თეატრის დარბაზში ნიზნავს კრებას. დღის წესრიგი: 1. მოხსენება მოქმედებებზე 2. ძველი გამგეობის მოხსენება, 3. ახალი გამგეობის წევრთა არჩევანი და სხვა. დასწრება ყველასთვის სავალდებულოა. თავმჯდომარე ი. ქეღბაძეა.

— სასამართლოში შესდგა კრისისა სასამართლოს რეორგანიზაციის კომისიური კარტისათ თავმჯდომარეობით; წევრებად შედიან ცხრა კაცი: კომისია გამოიკო ორ სექციად; პირველ სექციას აქვს მიზნად უფლებათა დამცველების დებულებების გამომუშავება; ამ სექციებში შედის 7 კაცი: დემილოვი, იუზბაშვი, ჯაფარიძე სერგო, ჩხეიძე მარიამი და გუნცაძე; მეორე სექცია-სისხლის საშართლის განყოფილების ტრიბუნალი-სა შედის ოთხი კაცი: როინაშვილი, მღვდელიშვილი, კანდელაკი და ბახტაძე. ამ სექციებში უკვე გააწესრიგეს მუშაობა და დრო სხდომისა.

კომისიის მიზანი გასრულდა შეება საბოტაჟის კონსტრუქციისა თანახმად საქართველოში არსებულ უფლებრივ პირობებისა.

— ქართული წარმოდგენების ისრე გაიმართება როგორც იმართებოდა მეორე სახელმწიფო დარბაზის თეატრში. ქართული წარმოდგენების დღეთ დანიშნულია საშაბათით, შაბათი და კვირა. წარმოდგენები დაიწება სრულ 7 ნახსენებზე.

— ქარაული წიგნების ბეჭდვის შემჩრდება. გადატრიალებს შემდგომ ქართული წიგნების ბეჭდვა შემჩრდება: სახელმწიფო სტამბაში იბეჭდებოდა გ.

მართალია ლექსთა კრება (აკად. გამოც.), ქალ. კავშირის სტამბაში გ. მარხვის მეორე ტომი ია 'ნაკადული' სორა-პრის სტამბაში. იგ. გომელაურის 'ქართული მწერლები', ი. გომელაურის მეორე ტომი და მარიჯანის ლექსები, 'სახ. საქმის' სტამბაში პროდ. რაზმის შრომა და სხვ. ხელოვანთა კრებაზე შევლივამ განაცხადა, რომ ქართული წიგნების ბეჭდვა ისრე უნდა გაგრძელდეს და ის შიში რომელიც ამ შემთხვევაში გამოიქვეყნება აქვს უსაფუძვლოა.

— ახალი გაზეთი. ან დღეებში ტფილისში გამოვა ყოველდღიური სოციალ-დემოკრატიული მუშათა გაზეთი 'მუშათა ერთობა'.

— ქალაქში 'თასი კორები გაგრძელდა. სხვათა შორის ლაპარაკობენ იმასაც, თითქოს საშვილობო ლექცია-ცია არ მიუღიეთ და უკან დაბრუნებულაო. რედაქცია აცხადებს სტოვარებას საყურადღებოდ, რომ ლექცია-ცია უკვე არ დაბრუნებულა და არც რამე ცნობა მის შესახებ.

ბრუპროსტან გიულასა

ნი № 6.

1921 წ. მარტის 3.

ქალაქის თვითმართვლობის მოხამ-სახურეთა მდგომარეობა. თავისუფალი თანხა 12 მილიონი მანეთი, რომელიც იმყოფება ქალაქის გამგეობაში, გამოიყენონ მომსახურეთა განსისათვის მათი გასული ხნის უმადიკობის ანგარიშში. შემდეგ რევკომმა დაადგინა ქალაქის სალორში აღმოჩენილი 7 მილიონი მანეთი გამოიყენოს ქალაქის გამგეობის მიმდინარე ხარჯებისათვის.

ჩამოხვდა. მკოდან ტფილისში ჩამოვიდნენ აზრებულების რესპუბლიკის, მე-2 არმიის და ფლოტის ზესნაბარში ამხ. ლეზბევი, სახელო გზათა მიმოსვლის უფროსი ბელოვინი, სამხედრო კომისარი კინსკი და იხეიერები ლიბინი, სუპკოვი, პიშკინი და ელდრები.

ნაკომპროდო. საქართველოს რევკომის დადგენილებით სახალხო სასურ-სათო კომისარდ დინიშნა ამხ. ოკუპა-ცია. მასთან იქნება კოლეგია 4 პირისაგან შემდგირი. კოლეგიაში დანიშნულია უკრეორობით ორი პირი ამხ. ერტომი-შვილი და ამხ. ახვლედიანი.

პური მუშებს უფახოდ. საქართველოს რევკომმა დაადგინა მარტის 2-ს მუშებსა და მოსამსახურებს, რომლებიც ლეზულობდნენ პურს სასურდლოთ მუშათა მავდიდან, ამიერიდან უფასოდ შეეცათ.

განგვაში. საქართველოს რევკომის დადგენილებით ტფილისის გორე-კომის წევრად დანიშნა ლევან ვაიბერიძე.

პროდ. კავშირების გამოცემლობა. მოეწყო პროდ. კავშირების საკ-შომცემ-ლო კომისია, რომელსაც განზრახული აქვს პროფესიონალურ მოძრაობის შესახებ. ურნალებისა და ლიტერატურის გამოცემა. საგამომცემლო კომისიამ დაადგინა არსებული ლიტერატურა გადათარგმნას და გამოცემა ქართულ ენაზე. კომისიას აქვს თავისი საკუთარი სტამბა.

ამხ. შალვა ელიავას ხატვა ბელოვ-ნების მუშაკებთან. მარტის ორს სახელმწიფო თეატრში შესდგა საორ-განიზაციო კრება ბელოვების მუშაკე-ბისა, რომელსაც დაესწრა 135 წევრი. შესავალი სიტყვა წარმოსთქვა ამხ. შალვა ელიავამ პოლიტიკურ მომენტის

შესახებ. მან აღნიშნა, თუ რამდენათ ძნელია საბოტაჟი მოღვაწისათვის გა-მოსვლა ის სიუბტილსა, ცილისწამებისა და მოწამლული ატმოსფერის შემდეგ, რომელიც მენუევიებმა შექმნეს საქართველოში.

ჩვენ თავს გაცნობდენ მკარტელები-მათ, შოთალდენათ კაცის მკვლელებით და ამ გვარ დახასიათებას ამგ-რბდნენ ისეთი ავტორიტეტული და-წესებულებით როგორც არის დამფუძ-ნებელი კრება. ყოველი საშუალებით ცდილობდნენ დაერღილათ, რუსეთის იდი რევოლუციის როლი, რომელიც მთელ მსოფლიოში რევოლუციონურ ძალების ერთად ერთი წყაროა. ორ ეტოქის სახლგარე, როდესაც ძველ დაყოფას ცვლის კლასიკური დაყოფა და სწარმოებს მკაცრი ბრძოლა ხალ-გის ჭართო მსგებში ძალა უფლების დასამპრობად საქართველო, რომელიც სდგას რევოლუციონურ აღმოსავლეთისა და რეპუკიონურ დასავლეთის წინ, მენუევიების გამცემლობის წყა-ლობით კონტრევოლუციის ბუდეთ იყო გამხდარი, მის ტერიტორიაზე ეწყობოდა კონტრევოლუციონერთა შტაბები, მისი მთავრობა კი სათა-მისო ნივთად ხდებოდა ანტანტის ხელში. ამიტომაც მომხდარი თებერვლის გადატრიალება აუცილებელი ისტორი-ული ნაბიჯი—რომელიც არსებობდა სოციალისტური რევოლუციის დამცვე-ლია.

თქვენ ბელოვებისა და კულტურის მო-ღვაწეთა უპირველეს ყოვლისა გაინტე-რესებთ როგორი იქნება თქვენი მდგო-მარეობა გადატრიალების შემდეგ; და ჩვენი უმთავრესი მიზანია გადავანტოთ ბურჟუაზიულ პრესის მიერ გავრ-ცელებული ცალბე ტენდენციური და ცილისწამებით სავსე ინფორმაცია. საბოტაჟი რესპუბლიკებში პირველია, რომ სახელმწიფო უკვე მხრივ ემხარება ბელოვებისა და კულტურის ასპარეზზე მომუშავეთ. ბელოვებისა და კულტურის ჩვენთვის სახელმწიფო-ებრივი მნიშვნელობა აქვს. მთელი რუ-სეთი დაქვედლია კულტურულ-განმა-ნათლებელ დაწესებულებებით, მილი-ოთეკებით, სკოლებით, თეატრებით, მუშუბებით და სხ. ჩვენი უარი, რომე-ლიც უმადილითა დასწრობას ეწევა (ტაშის ცემა) ერთი უკულტურის ჯარ-თავანია მთელ მსოფლიოში. უართან არსებობს მოძრაი კულტურული სკო-ლები. ამგვარად შეერთულია სისხ-ლის მღვრელი ბრძოლები კულ-ტურა მოღვაწეობასთან. განათლები-სა და ბელოვების დარგში არც ერთი სახელმწიფო არმუშაობს რამდენათ, ჩვენ შეივლებთ ყველას, ვინკი დახმარ ებლობა მოვა ჩვენთან და ბოროტ მო-წამლავლებს კი ვიტყვი, ჩვენ უთ-ქვენოთაც შეგსძლებთ საქმის გავე-თებას.

რასაკვირველია დღეს, როდესაც ბტერ-თან ბრძოლა კიდევ გრძელდება, ძნე-ლია ორგანიზული მუშაობის წარმოება თა ამ დროს თქვენი მიზანი უნოა იყ-ვეს ახალი უფლებრივი წესის დაცვა უზრუნველყოთ და შემდეგ შესატკი-ლებულიყავრეთოთ სპეკულიანტურ ელემ-ენტებს, რომლებთაც სავსტა ბურჟუა-ზიულ საშუალოების ბელოვებისა და კულტურა.

შიში იმის შესახებ, თუ როგორი პო-ნიციას დაიკავებს ახალი მთავრობა ერთგულ კულტურისა და ბელოვების შესახებ. ჩვენ ისეთი მთავრობა ვართ, რომ კი არ ეშლით ნაციონალურ თავი-

